10. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ
2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan kazanımlardan bazılarına yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

2. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerinin kazanımları, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Kazanım: 10.4.3. İslam ahlakında yerilen bazı davranışları ayet ve hadislerle açıklar.

1. "Ey iman edenler! Evlerinizin dışında, kendilerine izin verilenlerden başkalarının evlerine girmeyin. Eğer izin verilirse evlere girin ve selam verin; bu, sizin için daha hayırlıdır…" (Nur suresi, 27-29. ayetler)

Bu ayetlerde İslam ahlakında doğru bulunmayan davranışlardan hangisine değinildiğini açıklayınız.

Kazanım: 10.5.3. Dinî yorumlarla ilgili bazı kavramları değerlendirir.

2. Hz. Muhammed'in (sav) vefatından sonra hem inanç hem de amelî hükümler ile ilgili yeni problemler ortaya çıkmıştır. Bu problemlerin çözümü için delillerden hüküm çıkarma yetkinliğine sahip âlimlerin görüşlerine başvurulmuştur. Böylece âlimler, farklı görüş ve çözüm yolları sunarak meseleleri ele almış ve dinin doğru yorumlanmasına katkıda bulunmuşlardır.

Yaşanan bu durum sonucunda ortaya çıkan kavramları yazarak açıklayınız.

Kazanım: 10.5.5. İslam düşüncesindeki amelî fıkhi yorumları tanır.

3. I. Abdestin farzları nelerdir?

II. Namazın farz, vacip ve sünnetleri nelerdir?

III. Unutarak yiyip içmek orucu bozar mı?

Bu soruların cevabını arayan bir Müslüman'ın hangi mezheplerden faydalanabileceğini açıklayınız.

Kazanım: 10.4.5. Hucurât suresi 11-12. ayetlerde verilen mesajları değerlendirir.

4. "Ey iman edenler! Zannın birçoğundan sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahtır. Birbirinizin kusurlarını ve mahremiyetlerini araştırmayın. Birbirinizin gıybetini yapmayın…" (Hucurat suresi, 11.ayet)

Bu ayetteki altı çizili ifadenin toplumsal hayata etkilerini bir örnekle açıklayınız.

Kazanım: 10.5.2. İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarının sebeplerini tartışır.

5. İmam Şafii, dönemin ilim merkezlerini gezerken gördüğü farklı bölgelerin geleneklerini tanıdıkça daha önce bir konuyla ilgili verdiği bazı fetvaları bulunduğu çevrenin şartlarına göre gözden geçirmiş ve fetvalarında değişikliğe gitmiştir.

Bu durumun gerekçesini açıklayınız.

KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardaki örnek senaryolarda yer alan sorulardan bazıları tek, bazıları ise birden çok kazanıma erişme durumunu yoklamaktadır.

NOT: Konu soru dağılım tabloları öğretim programında yer alan tüm kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış ancak tabloda sadece soru sorulması planlanan kazanımlara yer verilmiştir.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'na ve Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı

Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği

10. SINIF 2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI VE ÖRNEK SENARYOLAR

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğin benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak
için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

10. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ
2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 1

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
DİN VE HAYAT	10.3.5. İslam dininin ekonomik hayatla ilgili ilkelerini yorumlar.	1
AHLAKİ TUTUM VE DAVRANIŞLAR	10.4.1. İslam ahlakının konusu ve gayesini açıklar.	1
	10.4.3. İslam ahlakında yerilen bazı davranışları ayet ve hadislerle açıklar.	1
	10.4.5. Hucurât suresi 11-12. ayetlerde verilen mesajları değerlendirir.	1
İSLAM DÜŞÜNCESİNDE SİYASİ, İTİKADİ VE FIKHİ YORUMLAR	10.5.1. Din ve dinin yorumu arasındaki farkı ayırt eder.	1
	10.5.4. İslam düşüncesinde itikadi ve siyasi yorumları genel özelliklerine göre sınıflandırır.	1

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
2 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1 ve 6. sorular*
4 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *2, 3, 4 ve 5. sorular*

Adı ve Soyadı: Sınıfı: Numarası:

SENARYO 1

Kazanım: 10.3.5. İslam dininin ekonomik hayatla ilgili ilkelerini yorumlar.

1. "... Ölçüyü, tartıyı adaletle yapın ve insanlara eşyalarını, haklarını eksik vermeyin..." (Hud suresi, 85. ayet)

Bu ayette İslam'ın ekonomik hayatla ilgili uyulmasını istediği ilkelerinden hangisi vurgulanmaktadır? Kısaca açıklayınız.

Kazanım: 10.4.1. İslam ahlakının konusu ve gayesini açıklar.

2. "İnsanların cennete girebilmesinde en çok etkili olan, takva ile güzel ahlaktır."

Bu hadisi İslam ahlakının gayesi bakımından açıklayınız.

Kazanım: 10.4.3. İslam ahlakında yerilen bazı davranışları ayet ve hadislerle açıklar.

3. "Her duyduğunu söylemesi kişiye günah olarak yeter."

Bu hadiste İslam ahlakının yerdiği hangi davranışlar anlatılmak istenmiştir? Kısaca açıklayınız.

SENARYO 1

Kazanım: 10.4.5. Hucurât suresi 11-12. ayetlerde verilen mesajları değerlendirir.

4. "Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü bazı zanlar günahtır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın …"(Hucurat suresi, 12. ayet)

Bu ayette verilen mesajın toplumsal hayata yansımasını değerlendiriniz.

Kazanım: 10.5.1. Din ve dinin yorumu arasındaki farkı ayırt eder.

5. İslam âlimleri, dinin anlaşılmasına yönelik yazdıkları ve söyledikleri şeylerin hemen ardından, "Allah en doğrusunu bilendir." sözünü eksik etmemişlerdir.

İslam âlimlerinin bu sözü söylemelerindeki asıl maksat nedir? Kısaca açıklayınız.

Kazanım: 10.5.4. İslam düşüncesinde itikadi ve siyasi yorumları genel özelliklerine göre sınıflandırır.

6. Eşarilik ve Maturidilik mezhepleri arasında bazı görüş farklılıkları vardır. Bu görüş farklılıklarından biri de "iyi ve kötünün bilinmesi" meselesidir.

Bahsedilen mezheplerin bu konu ile ilgili görüşlerini yazınız.

10. SINIF DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİ
2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 2

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
DİN VE HAYAT	10.3.2. İslam dininin kültür, sanat ve düşünce üzerindeki etkilerini analiz eder.	1
AHLAKİ TUTUM VE DAVRANIŞLAR	10.4.2. Ahlak ile terbiye arasında ilişki kurar.	1
İSLAM DÜŞÜNCESİNDE SİYASİ, İTİKADİ VE FIKHİ YORUMLAR	10.5.2. İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarının sebeplerini tartışır.	1
	10.5.3. Dinî yorumlarla ilgili bazı kavramları değerlendirir.	1

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
2 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1 ve 3. sorular*
2 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *2 ve 4. sorular*

Adı ve Soyadı: Sınıfı: Numarası:

SENARYO 2

Kazanım: 10.3.2. İslam dininin kültür, sanat ve düşünce üzerindeki etkilerini analiz eder.

1. İslam dini yazı, resim ve süsleme ile hangi sanatların gelişmesine katkı sağlamıştır? Bunları kısaca açıklayınız.

Yazı →

Resim →

Süsleme →

Kazanım: 10.4.2. Ahlak ile terbiye arasında ilişki kurar.

2. "Nefse ve onu düzgün bir biçimde şekillendirip ona kötülük duygusunu ve takvasını (kötülükten sakınma yeteneğini) ilham edene andolsun ki, nefsini arındıran kurtuluşa ermiştir." (Şems suresi, 7-9. ayetler)

Bu ayetlerde verilen mesajı "terbiye" **kavramıyla ilişkilendirerek kısaca açıklayınız.**

SENARYO 2

Kazanım: 10.5.2. İslam düşüncesindeki yorum farklılıklarının sebeplerini tartışır.

3. Bazı ayetlerde yer alan “Allah’ın eli ve yüzü” gibi ifadeler, kimi İslam âlimleri tarafından herhangi bir yoruma tabi tutulmadan Allah’ın eli ve yüzü olduğu şeklinde anlaşılmış, kimi âlimler ise bu ifadeleri “Allah’ın kudreti” şeklinde yorumlamayı tercih etmişlerdir.

Bu durum, İslam düşüncesindeki dinî yorum farklılıklarının sebeplerinden hangisi ile ilgilidir? Kısaca açıklayınız.

Kazanım: 10.5.3. Dinî yorumlarla ilgili bazı kavramları değerlendirir.

4. Dinin esaslarına bağlı kalarak, inanç ve ibadetler konusunda ortaya çıkan yeni meseleleri çözüme kavuşturmak amacıyla yapılan farklı yorumların kendine has yöntemlerle bir araya getirilmesiyle oluşturulan görüşler toplamıdır.

a) Bu görüşler toplamına verilen adı yazınız.

b) Bu yorum farklılıklarının İslam toplumuna kazandırdığı özelliklerden ikisini yazınız.